

Załącznik nr 6

Lista tez na egzamin magisterski

Grupa I	
Metafizyka- ontologia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozumienie bytu wg Arystotelesa i Tomasza z Akwinu. Podobieństwa i różnice 2. Filozoficzna teoria <i>creatio ex nihilo</i>: problem <i>opinio communis</i>; argumenty na rzecz <i>creatio ex nihilo</i>; wyjaśnienie negatywne i pozytywne; konsekwencje 3. Transcendentalia, rodzaje, podział, sposoby ich wyodrębniania; metafizyczne pierwsze prawa. 4. Struktura bytu. Interpretacje złożzeń bytowych i sposoby ich wyodrębniania. 5. Przyczyny: kanon przyczyn; sposoby ich wyodrębniania; sposoby przyczynowania. Problem redukcji przyczyny u Kartezjusza, Hume'a, Kanta 6. Analogia bytu i poznania; struktura analogii, rodzaje analogii; analogia transcendentarna - przykłady zastosowania
Antropologia filozoficzna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcja człowieka w ujęciu Platona , Arystotelesa, Tomasza z Akwinu, Kartezjusza: podobieństwa i różnice 2. Opis faktu ludzkiego i struktura bytowa człowieka: doświadczenie wewnętrzne; rozumienie duszy, relacja dusza-ciało 3. Człowiek jako osoba: definicja osoby, cechy bytu osobowego i problem transcendencji 4. Poznanie, miłość i wolność jako podstawowe akty osobowe człowieka; rozumienie faktu poznania, problem miłości osobowej, podstawy wolności ludzkiej 5. Rozumienie moralności , religijności oraz społecznego aspektu życia człowieka
Filozofia prawa i praw człowieka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metodologiczny status filozofii prawa i praw człowieka 2. Wybrane historyczne koncepcje prawa naturalnego (np. Augustyna, Akwinaty, szkoła prawa natury) 3. Koncepcja prawa jako relacji międzyosobowej 4. Prawo jako <i>lex</i> i prawo jako <i>ius</i> 5. Godność jako ontyczne źródło praw człowieka w kontekście filozoficznej teorii osoby
Filozofia Boga	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metodologiczny status filozofii Boga. 2. Zagadnienie Boga w nurcie filozofii realistycznej. 3. Zagadnienie Boga w nurcie filozofii idealistycznej. 4. Klasyfikacja argumentacji za istnieniem Boga. 5. Problem Boga a współczesna nauka.
Filozofia religii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istota religii i jej miejsce w życiu osobowym (i kulturowym) człowieka. 2. Filozoficzne usprawiedliwienie religii (podmiotowe i przedmiotowe racje religii) a filozoficzno-teologiczne określenie genezy religii. 3. Epistemologia przekonań religijnych (typy poznania w religii). 4. Struktura apologii religii katolickiej. 5. Problem religijnego nawrócenia i rozpoznania religii prawdziwej.
Filozofia kultury i podstawy estetyki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczególny status bytu ludzkiego jako twórcy kultury. 2. Moment pojawienia się nauk szczegółowych o kulturze oraz filozofii kultury jako reakcji na pozytywizm i secentyzm. 3. Źródłowe-greckie rozumienie podstawowych dziedzin kultury: nauki, moralności, sztuki (z filozoficznego punktu widzenia). 4. Źródła tzw. 'nowej' sztuki – antysztuki. Wpływ antysztuki na kulturę 5. Spór esencjalizmu z antyesencjalizmem. 6. Przedmiot filozofii sztuki. Filozoficzne pojęcie sztuki. 7. Okoliczności zmiany celu poznania naukowego z teoretycznego na praktyczny.

Grupa II	
Logika - podstawy informatyki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Główne sposoby uzasadniania twierdzeń z uwzględnieniem analizy złożonych rozumowań 2. Błędy logiczne: charakterystyka, rozpoznawanie i przykłady 3. Filozoficzne podstawy logiki klasycznej i logik nieklasycznych 4. Zadania z klasycznego rachunku logicznego i poznanych logik nieklasycznych 5. Główne pojęcia i twierdzenia metalogiki
Metodologia nauk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Język jako narzędzie komunikacji; kategorie składniowe wyrażen 2. Sposoby porządkowania dziedziny przedmiotowej; sposoby definiowania i ich wartość poznawcza (problem prawdziwości) 3. Struktura pytań i warunki ich poprawności; główne typy rozumowań i ich siła argumentacyjna 4. Typy dyskusji i logiczno-etyczne warunki racjonalności dyskusji 5. Pojęcie nauki i typy nauk o nauce 6. Typy nauk i stosowane w nich metody: dedukcyjna, indukcyjna przyrodoznawcza, historyczna, statystyczna
Metodologia filozofii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Charakterystyka metod fenomenologicznych i hermeneutycznych. 2. Charakterystyka metod logiczno-lingwistycznych. 3. Charakterystyka metod ontologicznych oraz metafizycznych. 4. Charakterystyka metod transcendentálnych. 5. Charakterystyka metod scjentystycznych. 6. Charakterystyka metod filozoficznych prostych. 7. Charakterystyka filozofii jako a) autonomicznej względem nauki, b) jako nieautonomicznej względem nauki.
Teoria poznania - Epistemologia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Metaepistemologia: powody uprawiania teorii poznania; jej główne koncepcje; epistemologia a inne dyscypliny filozofii i nauki; problem możliwości teorii poznania (L. Nelson, „trylemat Münchhausena/Agryppy”, petitio principii). 2. Uzasadnienie epistemiczne: pojęcia i modele uzasadnienia; fundacjonalizm a fallibilizm; fundacjonalizm a koherentyzm; sposoby i stopnie uzasadniania przekonań; uzasadnienie teoretyczne a uzasadnienie praktyczne. 3. Internalizm – eksternalizm: rozumienie węższe (współczesne) – rozumienie szersze (historyczne); kartezyjański a arystotelesowsko-tomistyczny paradygmat poznania; współczesny eksternalizm: Quine, Goldman, Plantinga. 4. Rodzaje czynności poznawczych: czynności i wytwory; poznanie bezpośrednie a pośrednie (odmiany – analiza); szerokie a wąskie rozumienie doświadczenia; struktura percepcji (spozrzeżenia zmysłowego); problem poznania apriorycznego (koniecznego). 5. Autorytet epistemiczny: ekspert, świadek, wzorzec, instytucja (wspólnota); kryteria epistemicznej i moralnej wiarygodności autorytetu; autorytet religijny; problem „rozum a wiara”. 6. Współczesne koncepcje prawdy: koncepcje neoklasyczne; koncepcja pragmatyczna i koherencyjna; koncepcja semantyczna (A. Tarski); deflacionizm (minimalizm). 7. Pojęcie wiedzy: definicja klasyczna (Platońska, trójskładnikowa) i jej analiza; kontrprzykłady dla definicji; próby rozwiązania tzw. problemu Gettier. 8. Spór o uniwersalia: skrajny realizm pojęciowy (platonizm); umiarkowany realizm pojęciowy (arystotelizm); konceptualizm; nominalizm.

Grupa III	
Historia filozofii starożytnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mít o jaskini jako metafora statusu ontycznego świata 2. Platońskie dowody na nieśmiertelność duszy 3. Arystotelesowa koncepcja substancji 4. Intelektualizm etyczny Sokratesa i stoików 5. Hierarchiczna struktura rzeczywistości u Platona i Plotyna
Historia filozofii	<ol style="list-style-type: none"> 1. Koncepcja wolnej woli u Augustyna i Dunsza Szkota

średniowiecznej	<ol style="list-style-type: none"> 2. Dowód ontologiczny Anzelma 3. Problem relacji ciała i duszy w antropologii Orygenesesa i Eriugeny 4. Nieśmiertelność duszy wg Tomasza z Akwinu
Historia filozofii w Polsce	<ol style="list-style-type: none"> 1. Typowe i oryginalne elementy polskiej filozofii średniowiecznej na tle europejskim 2. Problematyka filozoficzna w polskiej kulturze renesansowej 3. Maksymalizm filozoficzny polskiego romantyzmu 4. Szkoła lwowsko-warszawska – koncepcja filozofii i jej stosunek do światopoglądu 5. Dzieje filozofii na KUL jako przejaw filozofii klasycznej
Historia filozofii nowożytnej i	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spór dotyczący źródeł i granic poznania ludzkiego w systemach filozoficznych wieku XVII pierwszej połowy wieku XVIII 2. Rola i znaczenie terminu „substancja” w systemach filozoficznych wieku XVII pierwszej połowy wieku XVIII. 3. Powody, w ujęciu Kartezjusza i Leibniza, tego, że umysł ludzki stanowi odrębną substancję od ludzkiego ciała; racje za niezdolnością materii do myślenia. 4. Postacie idealizmu metafizycznego i epistemologicznego reprezentowane przez filozofów nowożytnych. 5. Zasadnicze różnice między systemem etycznym Milla i Kanta. 6. Porównanie koncepcji człowieka w filozofii G.W.F.Hegla, A. Comte'a, K. Marksa, J.S Milla i F. Nietzschego.
Historia filozofii współczesnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nurty filozofii analitycznej i poglądy ich głównych przedstawicieli. 2. Filozoficzne poglądy głównych przedstawicieli fenomenologii, egzystencjalizmu, filozofii dialogu, hermeneutyki i postmodernizmu, 3. Poglądy klasycznych pragmatystów amerykańskich i neopragmatystów. 4. Filozoficzne poglądy L. Feuerbacha, F. Brentana, B. Crocego, H. Bergsona, A.N Whiteheada i N. Hartmanna.

Grupa IV	
Etyka ogólna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Etyka a nauki pokrewne o moralności; podstawowe stanowiska metaetyczne 2. Czyn ludzki; dobroć i słuszność czynu 3. Eudajmonizm, deontomizm, personalizm 4. Sumienie 5. Prawo naturalne 6. Cnoty i wady moralne
Etyka szczegółowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sposoby uzasadniania norm moralnych (deontologizm i teleologizm) 2. Przyczynowość a intencjonalność: traf moralny, miejsce skutku w moralnej strukturze działania, interpretacje zasady podwójnego skutku 3. Moralne implikacje przyjęcia określonej koncepcji osoby (preskryptywna i deskryptywna definicja osoby; warunkowość i bezwarunkowość normy "nie zabijaj"; istota bioetycznych sporów) 4. Dylematy moralne (definicje, rodzaje, argumenty "za" i "przeciw" istnieniu dylematów) 5. Supererogacja a obowiązek (prawo do ryzykowania własnego życia, granice ryzyka) 6. Racjonalność a rozumność: miejsce kalkulacji dóbr w ocenie działania (dobro moralne i dobro pozamoralne; minimalizowanie zła a moralny absolutyzm; odpowiedzialność za akty zaniechania)
Etyka społeczna i polityczna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nowożytne źródła liberalizmu współczesnego. 2. Idea konserwatyzmu społecznego i tradycjonalizmu. 3. Problem wolności w koncepcji I. Berlina. 4. Wolność gospodarcza w doktrynie Szkoły Austriackiej. 5. Społeczne nauczanie Kościoła wobec wolnego rynku (Leon XIII, Jan Paweł II)

